

NY VÆKST – NYE JOB

75.000 NYE PRIVATE ARBEJDSPLADSER

INDHOLDSFORTEGNELSE

NY VÆKST – NYE JOB	1
NY OFFENTLIG INDKØBSPOLITIK	5
NY SATSNING PÅ VELFÆRDS- OG SUNDHEDSTEKNOLOGI	14
AMBITIØS ENERGI- OG KLIMAMÅL SKABER ARBEJDSPLADSER	21
VAND – DET NYE VINDEVENTYR	31

NY VÆKST – NYE JOB

NY VÆKST – NYE JOB

Danmark står i en vækstkrise. Der er forsvundet 170.000 private arbejdspladser i de sidste år. For at sikre velstand også i fremtiden er det helt afgørende, at vi kommer ud af den krise og får skabt de nødvendige arbejdspladser. Det kræver både handling her og nu, men også en målrettet indsats i forhold til hvad Danmark skal leve af i fremtiden.

Derfor har SF lavet en plan, der vil skabe grundlag for mindst 75.000 nye private arbejdspladser på de globale vækstområder velfærd, sundhed, miljø og energi over de kommende ti år.

Vækstudfordringen skal løses på flere niveauer. I S og SFs udspil Fair løsning vil vi løse vækststudfordringen i 4 trin:

Først skal der skabes arbejdspladser her og nu, så opsvinget ikke går i stå, og vi ikke kommer til at tabe en generation på gulvet på grund af arbejdsløshed. Derfor har SF foreslået fremrykkede investeringer for 10 mia. kr., der skal skabe arbejdspladser her og nu.

Dernæst skal der investeres i forskning og uddannelse, så erhvervslivet kan få den viden og arbejdskraft, de har brug for.

Som det tredje element skal grundlaget for fremtidens arbejdspladser skabes, så vi sikrer den nødvendige vækst og udvikling også i fremtiden.

Og som det fjerde skaber vi den arbejdskraft, der vil være nødvendig om nogle år ved at alle arbejder lidt mere.

I SF mener vi især, at fremtidens arbejdspladser skal skabes indenfor vækstområder som energi, miljø og velfærd. Det er områder, som OECD har udpeget til globale vækstområder og hvor vi i dag har et stort erhvervmæssigt potentiale. Endelig er det områder, hvor vi skaber arbejdspladser med en høj produktivitet, målt som værditilvækst pr. arbejdstime.

Måden, vi skaber arbejdspladserne på, er med en helt anden erhvervspolitik, hvor vi fokuserer på at skabe bedre forudsætninger for erhvervslivet og fra statens side styrker den indenlandske efterspørgsel indenfor vækstområderne. Bl.a. ved at sikre bedre rammebetingelserne for erhvervslivet via lovgivning og reguleringer. En øget indenlandsk efterspørgsel er helt nødvendig for at sikre de fremtidige eksportmuligheder.

NY VÆKST – NYE JOB

Derfor vil vi skabe et bedre erhvervsklima og sikre vækst i fremtiden ud fra følgende overordnede omdrejningspunkter:

Partnerskaber

Vi skal være proaktive i forhold til verdensmarkedets behov, når vi har som ambition, at øge produktiviteten. Det kræver både mere langsigtede erhvervsstrategier og hurtigere tilpasning til aktuelle udviklinger på verdensmarkedet.

For at understøtte begge dele vil SF i en ny regering etablere forpligtende partnerskaber mellem det offentlige, private virksomheder og forskningsinstitutioner på globale vækstområder. Partnerskaberne skal udvikle langsigtede strategier for forskning mv., diskutere hvordan lovgivning og anden regulering kan understøtte branchens udvikling, samt dele viden om nye muligheder – det kan være sig teknologiske eller reguleringsmæssige.

Langsigtede strategier understøttet af ambitiøse handlingsplaner vil give klarere rammer for virksomhedernes investeringer. Og dermed være med til at fremme de investeringer, der er så nødvendige for at hæve produktiviteten.

En innovativ offentlig sektor

Virksomheder med høj værditilvækst pr. ansat har brug for et krævende marked. Samtidig har vi brug for smartere løsninger i den offentlige sektor de kommende år, hvor velfærden kommer under pres. For at opfylde begge mål skal vi blive bedre til at bruge det store offentlige indkøb på samlet 269 mia. til at skabe kvalificeret efterspørgsel. Vi skal have et mere konstruktivt samarbejde mellem det offentlige og de private virksomheder. Offentlige institutioner skal udvikle innovationsstrategier, der kan gøre dem til mere bevidste og mere krævende indkøbere, end de er i dag.

Velfærds- og sundhedsteknologi er et område med stort vækstpotentiale. Vi vil gennem en satsning på velfærds- og sundhedsteknologiske løsninger skabe nye arbejdspladser samtidig med at vi udvikler en bedre og mere tidssvarende sundhedssektor.

Være på forkant med den teknologiske udvikling

Vi skal sikre gode vilkår for teknologisk udvikling. Der er brug for, at vi ikke kun understøtter

NY VÆKST – NYE JOB

den teknologi, der er bedst i dag, men også stimulerer udviklingen af den teknologi, der bliver behov for i fremtiden. Derfor vil SF arbejde for, at der bruges flere midler på demonstrationsanlæg, til at afprøve nye metoder og teknologier i udvalgte geografiske områder. Det kunne fx indføres via et udbudssystem, hvor kommuner kan byde ind. Det samme gælder udviklingsprojekter og store 1. generationsanlæg af nye teknologier.

På nogle områder er Danmark ikke større end at hele Danmark er demonstrationsområdet. F.eks. når det gælder energibesparelser, vedvarende energi og intelligente el-net. Her kræver det, at der skabes sikkerhed for nødvendige "infrastrukturer". Fx skal alle el-selskaber gennemføre en implementering af intelligente elmålere.

Konstruktivt samspil med udlandet

På afsætningssiden skal Danmark satse på at styrke Danmarks "brand" på disse områder. Vi skal være massivt tilstede i de nye vækstøkonomier i Asien og Sydamerika. Derfor skal Indien opprioriteres og især i Sydamerika skal den danske eksportindsats styrkes, ligesom Danmark generelt skal være mere synligt tilstede på kontinentet. En særlig indsats skal gøres for at hjælpe mindre og mellemstore danske virksomheder. Udenrigsministeriet bør styrkes på disse områder.

Samtidig skal Danmark arbejde aktivt for at tiltrække forskere og udenlandske virksomheder til Danmark for på den måde stadig at styrke vores potentiale som et af de steder, hvor den nyeste viden udvikles, de nyeste ting afprøves og de nye produkter produceres.

Fremlæggelse af 38 konkrete indsatsområder

Med udgangspunkt i disse omdrejningspunkter fremlægger vi 4 papirer med forslag til 38 konkrete indsatser. Forslagene er udviklet i samarbejde med virksomheder og organisationer i en række møder og seminarer hen over efteråret. Indsatsområderne er:

- Innovativ offentlig indkøbspolitik - 12 nye indsatsområder, der skal skabe en kvalificeret efterspørgsel for virksomhederne, samtidig med at vi skaber en bedre offentlig service
- Velfærds- og sundhedsteknologi - 6 nye indsatsområder, der sammen med den nye offentlige indkøbspolitik primært skal sikre, at vi får opbygget reelt marked for innovative velfærds- og sundhedsteknologiske løsninger
- Energi- og klimapolitik - 12 nye indsatsområder, der sammen med ambitiøse målsætninger på området skal sikre, at danske virksomheder får et kvalificeret hjemmemarked for deres efterspørgsel, så vi kan bevare vores forspring på

NY VÆKST – NYE JOB

verdensmarkedet

- Vandområdet – 8 nye indsatsområder, der skal sikre danske virksomheder bedre vilkår og et hjemmemarked, der betyder, at de kan få del i et stærkt voksende verdensmarked, hvor knaphed på drikkevand på den ene side og store oversvømmelser som følge af for meget vand på den anden side, kræver nye innovative løsninger

Den nye innovative indkøbspolitik har betydning for antallet af nye arbejdspladser for især velfærds- og sundhedsteknologiudspillet. Derfor vil der være et overlap i forhold til antallet af arbejdspladser de to udspil genererer. Derfor har vi ikke bare lagt antallet af jobs, de to områder skaber, sammen. Det betyder at det samlede udspil vil skabe mindst 75.000 nye private arbejdspladser.

SF vil fortsætte med at udvikle nye indsatsområder i samarbejde med virksomheder og organisationer. Vi vil arbejde videre med at udvikle konkrete indsatser i forhold til de sektorer, hvor der er såvel danske styrkepositioner som udsigt til global efterspørgsel. Vi vil i hen over foråret kigge på områder som højkvalitets fødevarer/landbrug, affald, it, oplevelsesøkonomi, turisme og shipping.

Finansiering af nye ideer

Med udspillene afsættes der 545 mio.kr. ekstra til en ny erhvervspolitik, samt 1 mia. kr. til klimafradrag. Udgifterne finansieres ved en omlægning af den nuværende erhvervsstøtte.

Derudover bruges 550 mio.kr. til forskning, som tages af de besparelser, vi annullerer på forskningsområdet i regeringen genopretningsaftale.

Endelig ønsker SF at sikre kapital til især de mindre virksomheder, der har svært ved at låne den nødvendige kapital i bankerne. Vi vil først og fremmest bruge renteindtægterne fra bankpakkerne til lån til sunde investeringer. Der vil være tale om rentable investeringer, der ikke er nogen ekstra udgift for staten. Derudover vil vi i dialog med pensionskasserne øge deres muligheder for at stille kapital til rådighed til vækstinvesteringer.

NY VÆKST – NYE JOB

NY OFFENTLIG INDKØBSPOLITIK

Ny offentlig indkøbspolitik vil skabe 10.000 private arbejdspladser. SF vil med ny innovativ offentlig indkøbspolitik øge de private virksomheders investering i forskning og udvikling med i alt 1,8 mia. kr. og skabe 10.000 nye private arbejdspladser.

Den offentlige sektor er et af de væsentligste vækst- og erhvervspolitiske potentialer i Danmark. En stor del af virksomhedernes efterspørgsel kommer fra offentlige indkøb, fordi de offentlige hvert år køber ind for 269 mia. kr.

Den offentlige indkøbspolitik er en af nøglerne til at skabe fornyelse og mere end 10.000 nye, private arbejdspladser.

SF søger at udvikle en 3. vej i forhold til samarbejdet mellem det offentlige og private. Vi deler ikke synspunktet om, at private løsninger pr. definition er bedre end offentlige løsninger. På den anden side deler vi heller ikke synspunktet om, at offentlige løsninger altid er det bedste. Det har alt for længe været en ideologisk kampplads.

SF tror på, at et dynamisk samspil mellem offentlige og private løsninger på en og samme tid vil give en bedre offentlig sektor og samtidig skabe grundlag for vækst i erhvervslivet.

Vi skal gennem de offentlige indkøb udfordre de offentlige leverandører mere og lade deres ideer til en bedre og på sigt billigere offentlig sektor komme på banen, fordi det vil medføre mere forskning og udvikling i virksomhederne.

SF præsenterer 12 forslag, der vil fremme mere innovative offentlige indkøb. Samlet set vil forslagene øge investeringerne i forskning og udvikling i de private virksomheder, der leverer til det offentlige med godt 1,8 mia. kr. Det skaber en stigning i BNP på 0,7 pct., en stigning i virksomhedernes produktivitet på 0,4 pct. samt mere end 10.000 flere private arbejdspladser.

Sådan skaber vi en mere innovativ offentlig indkøbspolitik

SF vil i en ny regering arbejde for, at udbud i højere grad baserer sig på det slutmål, man ønsker snarere end måden, det gøres på. I stedet for at udbyde "rengøring 7 gange to timer om ugen", skal man udbyde "der skal være rent alle dage" og opmuntre virksomheder til at udvikle nye løsningsgange.

Derudover skal de private virksomheder, når de byder på opgaver, have bedre mulighed for

NY VÆKST – NYE JOB

at komme i dialog med de offentlige ansatte og brugere. Dialog mellem brugere, frontmedarbejdere og private virksomheder vil styrke virksomhedernes produktudvikling, samt medvirke til at ændre den offentlige sektor i positiv retning.

For at nå disse mål vil SF arbejde for følgende i en ny regering:

1. Friere budgetrammer for kommuner og regioner

Kommuner og regioner skal kunne tænke mere langsigtet og kunne investere i nye og mere effektive løsninger. Dermed får de også rum til at kunne satse på udbud, der giver gevinst på længere sigt. Virksomhederne får med mere langvarige kontrakter samtidig bedre muligheder for at investere i produktudvikling.

- Kommuner og regioner skal have flerårige budgetrammer.
- Kommuner og regioner skal kunne beholde effektivitetsgevinster.
- Kommuner og regioner skal kunne låne penge til investeringer, der kan føre til billigere drift, f.eks. inden for velfærdsteknologi og energirenoveringer.

2. Fokus på måling af resultater frem for på proces

Den offentlige sektor skal sættes fri af den detailstyring på procesniveau, som den nuværende regering har indført. Det giver rum til kreativitet og nytænkning. Kommuner og regioner får mulighed for at udvikle nye arbejdsgange i samarbejde med virksomheder, brugere og medarbejdere. Virksomhederne får mulighed for, at spille deres forslag til radikalt nye arbejdsgange på bordet.

- Færre bureaukratiske regler.
- Udbudspligt og privat udfordringsret fjernes.

3. Alle myndigheder skal udarbejde en innovationsstrategi

Kommuner og regioner skal samlet overveje, hvordan de kan forny deres service – også på tværs af forvaltningsområder. Det vil få dem til at kigge mere systematisk på, på hvilke områder, man med fordel kan gå i dialog med private virksomheder om opgaverne. For medarbejdere betyder forslaget, at innovationsprocessen bliver sat i system, og at de får mulighed for at spille deres forslag til nye løsninger på bordet. Samtidig vil en strategi, hvor det offentlige har afklaret på hvilke områder eksterne aktører skal inddrages, give bedre mulighed for, at medarbejdere selv kan udvikle virksomheder på de områder, der påtænkes

NY VÆKST – NYE JOB

out-sourcet. De eksisterende virksomheder får den fordel, at de får en meget mere positivt afklaret offentlig modpart at spille sammen med.

Alle offentlige myndigheder skal udarbejde en innovationsstrategi, hvor der tages stilling til:

- På hvilke området institutionen skal igangsætte innovationsprojekter
- På hvilke områder eksterne aktører som fx virksomheder med fordel kan inddrages
- Hvordan ideer fra medarbejdere, brugere og virksomheder skal håndteres og prioriteres
- Hvordan brugere og medarbejdere inddrages i innovationsprojekter

4. Videncenter for offentlig-privat innovation skal etableres

De gode resultater der udvikles i kommuner og regioner skal spredes i hele landet på tværs af de offentlige myndigheder. De offentlige indkøbere skal samtidig blive klædt bedre på, så de ikke tolker udbudsreglerne mere stramt end nødvendigt fordi, de er imod at tage risici. Virksomhederne vil få mere professionelle modparter og nationale laboratorier, hvor de får mulighed for at få testet nye løsninger.

- SF vil etablere videncenter for offentlig-privat innovation, der skal arbejde med at:
 - Udvikle og afholde uddannelser for offentlige indkøbere
 - Igangsætte forsknings- og udviklingsprojekter
 - Facilitere kommuner i forhold til at udvikle innovationsstrategier
 - Facilitere kommunernes udbud af projektkonkurrencer
 - Udpege institutioner i samspil med decentrale aktører, der kan virke som nationale laboratorier, hvor 'state of the art'-løsninger bliver afprøvet
 - Administrere centrale udviklingsmidler
 - Følge den internationale udvikling

5. Samlet innovationspulje for offentlig innovation og offentlig-privat samarbejde

For at fremme både ren offentlig innovation og offentlig-privat innovation med inddragelse af medarbejdere, brugere og virksomheder, vil vi lægge de eksisterende puljer til brugerdreven innovation, ABT og fornyelsesfonden sammen med lignende puljer på RTI's område til en samlet pulje. Puljen skal administreres af det videncenter, der er forslået i

NY VÆKST – NYE JOB

punkt 4.

Dette vil give en mere enkel indgang til det offentlige støttesystem for såvel offentlige institutioner som virksomheder. Samtidig skal en samlet pulje lukke de huller, der er i innovationskæden i dag. På det velfærdsteknologiske område er det for eksempel i dag svært at få testet nye teknologier.

6. Midler til nyudvikling af iværksættere og mindre virksomheder

De stadig mere centraliserede indkøb diskriminerer iværksættere og mindre virksomheder.

- For at fremme iværksættere og mindre virksomheders mulighed for at spille ind med nye ideer til udvikling af de offentlige opgaver, skal frivillige indkøbssamarbejder på tværs offentlige myndigheder sætte 2 pct. af kontraktsummen af til projektkonkurrencer.

Projektkonkurrencerne skal udbydes tematiseret efter de modeller for Pre-Commercial Procurement, som EU har udarbejdet. Fordelen ved at projektkonkurrencerne laves i samarbejde med indkøbssamarbejderne er, at spredningseffekten for markedsmodne produkter og services vil blive større.

SF vil ved kommende forhandlinger med kommunerne arbejde for, at en del af kommunernes indkøbsbudgetter afsættes til lignende projektkonkurrencer.

Forslaget vil betyde, at der sættes ca. 400 mio. kr. af om året til støtte til private virksomheders investeringer i forskning og udvikling. EU's statsstøtteregler stiller krav om en mindst tilsvarende privat medfinansiering i udviklingsprojekterne. Derfor vil forslaget betyde, at der vil blive investeret mindst 800 mio. kr. mere i forskning og udvikling i virksomhederne.

7. Øget samfundsansvar i forbindelse med offentlige indkøb

Den offentlige sektor har med et samlet indkøbsvolumen 269 mia. kr. en stor indflydelse på udvikling af markedet. Der har været flere initiativer for at fremme, at der bliver taget miljø- og energihensyn, når det offentlige køber ind. Ligeledes er der mulighed for at lave sociale klausuler i indkøbspolitikken. Derimod er kommuner og regioner ikke på samme måde som staten underlagt krav, men en frivillig aftale med regeringen.

NY VÆKST – NYE JOB

- Reguleringen af de statslige krav skal strammes op og aftalen med kommuner og regioner skal genforhandles, så grønne indkøb i 2015 er på mindst 60 pct. ift. EU's målinger.
- Der skal blive bedre mulighed for at lave sociale klausuler ift. uddannelsesforpligtigelser.

Forslagene om øgede krav om miljø- og energihensyn i det offentlige indkøb vil betyde, at danske virksomheder får bedre incitamentter til at udvikle "high end"-produkter og dermed give dem bedre konkurrenceevne på verdensmarkedet.

Og krav om f.eks. oprettelse af praktikpladser i forbindelse med sociale klausuler vil betyde, at flere unge får mulighed for at færdiggøre deres uddannelse. Det vil samlet set gøre dansk erhvervsliv mere konkurrencedygtig og løfte produktiviteten.

8. Udbredelse af ESCO-modellen

Energipartnerskaber efter ESCO-modellen er en konkret form for funktionsudbud, hvor private virksomheder går ind og bruger deres ekspertise til at tage en økonomisk risiko i forhold til at optimere det offentlige forbrug. Til gengæld får virksomhederne også et økonomisk incitament gennem deling af det overskud, der kan skabes.

- ESCO-modellen skal udbygges til andre områder, f.eks. i forhold til digitaliseringsprojekter mv.

Dermed får offentlige myndigheder del i private aktørers kernekompetencer uden selv at løbe en økonomisk risiko. For de private virksomheder, der ser et rationaliseringspotentiale og som derfor vil påtage en økonomisk risiko, vil det betyde bedre mulighed for salg til offentlige myndigheder.

9. Bedre muligheder for fællesselskaber med private aktører

Der kan være mange fordele, når offentlige og private virksomheder slår kompetencerne sammen i et nyt fælles selskab. For eksempel ved, at kommunen skyder eksisterende rammer ind – og private aktører kommer med kompetencer i forhold til driften.

Reglerne tillader sådanne selskaber på det kommunale område i dag, så længe den private aktør har aktiemajoriteten. Dette synes fornuftigt, da kravet om privat medfinansiering kan

NY VÆKST – NYE JOB

forhindre, at offentlige myndigheder går ind i alt for risikable investeringer. Til gengæld virker det ikke fornuftigt, at den offentlige part skal sælge sin andel, hvis det fælles selskab får succes på markedet.

- SF vil fjerne kravet om, at offentlige myndigheder skal sælge deres andel, hvis salget til andre end kommuner og regioner overstiger 25 pct.

Det vil sikre, at synergier mellem kommunale/regionale og private kompetencer kan bruges til at skabe nye vækstbrancher på velfærdsområder. Fælles selskaber mellem kommuner og private kan også føre til, at der bliver bedre mulighed for systemeksport af hele velfærdsløsninger.

10. Krav om brug af åbne standarder i udbudsmateriale

- Ved offentlige udbud skal der være et krav om, at der benyttes åbne standarder ved de benyttede it-platforme.

Det vil modvirke, at langvarige samarbejder mellem offentlige myndigheder og private virksomheder skaber nye de-facto monopoler. Det vil give mulighed for, at mindre og nye virksomheder får mulighed for at komme med forslag til nye og mere effektive applikationer.

11. Mere dynamisk fortolkning af EU-regelsættet

Danmark tolker EU-direktiverne om udbud langt mere stramt end det er nødvendigt. Det giver alt for specificerede udbud og derudover uhensigtsmæssige offentlige indkøb i en række tilfælde. Hvis vi for eksempel kunne fortolke reglerne om, hvad der forstås ved en 'myndighed' løsere, kunne vi undgå, at børnehavers frugtindkøb skal ske gennem centrale udbud.

- EU-reglerne skal tolkes mindre stramt i forbindelse med udbud.
- SF vil arbejde for en forenkling og afbureaukratisering af udbudsreglerne i EU-regi.

Forslagene vil kunne betyde mere hensigtsmæssige indkøb for kommunerne – og en besparelse i de tilfælde, hvor centrale indkøb er dyrere end lokale indkøb.

12. Forsøg i udkantskommuner om en lokal forankret indkøbspolitik

NY VÆKST – NYE JOB

I visse udkantskommuner sendes mere end 75 pct. af de kommunale opgaver ud af landsdelen, da de tilstedeværende mindre virksomheder ikke har mulighed for at byde på de store samlede opgaver, der bliver forhandlet hjem af indkøbssamarbejderne. Det er en stor ulempe for lokale virksomheder.

- Der skal etableres forsøg, hvor en eller flere udkantskommuner får mulighed for at afprøve modeller for en mere lokal forankret indkøbspolitik.

I forsøget skal kommunerne sikres mod evt. tab ved midlertidig fordyrelse af indkøb. Der skal selvklart være en åben udbudsproces af opgaverne i lokalområdet, så lokal nepotisme ikke bliver afgørende.

Forslaget vil kunne påvise fordele ved at satse lokalt, fx ved flere iværksættere, bedre kvalitet og øget omsætning samt et løft af den kommunale innovationsevne. Dermed kan det medvirke til at skabe vækst i yderområderne.

Indkøbspolitikken bliver en aktiv del af erhvervspolitikken

SF's forslag vil gøre den offentlige indkøbspolitik til en langt mere aktiv del af erhvervspolitikken. Forslagene vil medføre bedre og mere effektive indkøb i den offentlige sektor samt styrke forskning og udvikling i virksomhederne. Til gavn for både samfundsøkonomien og dansk erhvervsliv.

Vores forslag om, at 2 pct. af indkøbssummen i indkøbssamarbejderne sættes af til projektkonkurrencer for iværksættere og mindre virksomheder vil betyde, at der vil blive investeret mindst 800 mio. kr. mere i forskning og udvikling i virksomhederne.

Da det er frivilligt for offentlige myndigheder at bruge indkøbsfællesskaber vurderes forslaget at kunne holdes inden for de nuværende offentlige budgetter. Dertil skal lægges, at forslagene i udspillet generelt vil sikre øget effektivisering og besparelser inden for den offentlige sektor. Friere budgetrammer, mindre bureaukrati, ingen udbudspligt, øget fleksibilitet, etablering af videnscenter samt en større udbredelse af ESCO-modellen er nogle af de forslag, der fremover vil spare offentlige myndigheder for penge.

SF's andre forslag vil betyde, at offentlige indkøb fremover vil blive mindre specificerede og mindre tænkt ud fra eksisterende arbejdsgange i det offentlige. Virksomhederne vil blive animeret til at forske og udvikle for at udvikle nye tilbud til den offentlige sektor.

NY VÆKST – NYE JOB

Forslagene vil samlet medføre øget privat investering i forskning og udvikling på minimum 0,6 pct. af de statslige, regionale og kommunale indkøb i kommunerne svarende til 1 mia. kr.

En stigning i de private virksomheders investering i forskning og udvikling på i alt 1,8 mia. kr. vil ifølge beregninger som DAMVAD og Center for Forskningsanalyse har udarbejdet for Forsknings- og Innovationsstyrelsen føre til:

- 10.000 flere private arbejdspladser
- BNP stiger med 0,7 pct.
- Produktiviteten stiger med 0,4 pct.

SF vil i en ny regering løbende følge, hvor meget forskning og udvikling det offentlige indkøb skaber i de private virksomheder. Vi vil tage leverancer til det offentlige med som svarkategori, når Danmarks Statistik årligt spørger til de private virksomheders forsknings og udviklingsindsats.

Bilag 1:

Det offentliges indkøb hos private

	Mia. kr.	Pct. af BNP
Stat	57	
Regioner	34	
Kommuner	69	
I alt	160	9 %
Off. selskabslignende (forsyning mm)	17	
Off. selskaber (DSB mv)	66	
Sociale ydelser i naturalier (medicin, læger mm)	26	
Offentlige indkøb i alt	269	16 %

Kilde: Konkurrencestyrelsen, 2010

OECD^[1] og EU^[2] peger begge på, at offentlige indkøb er en væsentlig driver for innovation i virksomhederne. Et af de primære danske vækstproblemer er, at danske virksomheders

^[1] The OECD Innovation Strategy - getting a head start of tomorrow OECD, Juni 2010

^[2] Europe 2020, Flagship Initiative, Innovation Union, EU-Kommissionen, 6.10.2010

NY VÆKST – NYE JOB

omsætning i mindre grad kommer fra nyudviklede produkter end vores konkurrenters.

NY SATSNING PÅ VELFÆRDS- OG SUNDHEDSTEKNOLOGI SKAL SKABE OVER 15.000 ARBEJDSPLADSER

SF vil gennem en satsning på velfærds- og sundhedsteknologiske løsninger skabe grundlag for mindst 15.000 nye arbejdspladser indenfor de kommende 10 år. Samtidig vil vi skabe grundlaget for en bedre og mere effektiv ældrepleje, samt en mere tidssvarende sundhedssektor.

Velfærdsteknologi og -service og medicinalområdet er blandt de hurtigst voksende globale markeder. Presset på udgifter til sundhed og ældrepleje er voksende i alle verdens lande. Danmark har et godt udgangspunkt for at få succes på dette marked. Vi har en veludbygget medicinal-, hjælpemiddel- og medico-teknisk industri med høj eksportspecialisering, og vi har en af verdens største og mest velfungerende offentlige sektorer.

Det er et område med et stort vækstpotentiale. Desværre har vi ikke udnyttet det de sidste ti år. Der er ikke blevet skabt de nødvendige muligheder for erhvervslivet, til at bibeholde deres position på verdensmarkedet. Derfor er der brug for at nytænke partnerskabet mellem det private og det offentlige. Vi skal give erhvervslivet bedre vilkår for vækst og innovation.

Samlet set eksporterer danske virksomheder for godt 60 mia. kr. om året indenfor sundhed og velfærd. Men potentialet er langt, langt større.

Vi har de seneste 10 år haft en vækst i eksporten på velfærds- og sundhedsteknologi på gennemsnitligt 6 pct. om året. Det er betydeligt under væksten i EU på 10 pct. og væksten på verdensmarkedet på 13 pct.

Manglen på ændringer af virksomhedernes rammevilkår har ifølge DI betydet, at vores europæiske markedsandel af eksporten af sundhedsrelaterede teknologier er faldet fra 2,2 pct. i 2000 til 1,5 pct. i 2009. Hvis vi lå på samme niveau i dag, ville eksporten årligt være 15 mia.kr. større. Det svarer til tusindvis af arbejdspladser.

Der arbejder i dag godt 25.000 i private virksomheder, der producerer velfærdsteknologi og -service. Teknologien dækker over robotteknologi, telemedicin, it-løsninger og intelligente hjælpemidler, der kan hjælpe til med daglige gøremål indenfor social- og sundhedsområdet. Desuden arbejder der 17.000 inden for medicinalindustrien, der også ligger inden for sundheds- og velfærdsteknologiens område.

På trods af alle de gode forudsætninger har den nuværende regering sat mulighederne over styr ved ikke at sikre de rette rammevilkår, så eksportandelen er faldet.

De mange virksomheder, der ville kunne skabe vækst og arbejdspladser inden for

NY VÆKST – NYE JOB

sundheds- og velfærdsteknologi, er blevet nedprioriteret. 52 pct. af virksomhederne indenfor de relevante brancher i Region Syddanmark siger ellers, at velfærdsteknologi og -service kunne være et relevant marked for dem. Men kun 14 pct. er i dag på markedet. Virksomhederne peger på, at det offentlige indkøb er for lidt innovativt og at der er for ringe muligheder for at udvikle nye tilbud i samarbejde med offentlige kunder.

SF vil i en ny regering forbedre rammevilkårene for udvikling og implementering af velfærds- og sundhedsteknologiske løsninger. Den offentlige sektor vil blive forbedret, samtidig med vi giver det private virksomheder bedre vilkår for at indhente de sidste ti års tabte eksportandele.

1. Økonomistyringen på sundhedsområdet skal omlægges

Økonomistyringen på sundhedsområdet modvirker i dag udbredelse af velfærds- og sundhedsteknologiske løsninger. Springet mellem den økonomiske betaling for indlagte patienter og betalingen for ambulante patienter betyder, at hospitalerne ikke har økonomiske incitamentter til at bruge telemedicinske løsninger, som omkostningsmæssigt ofte ligger et sted midt i mellem. Det er til ugunst for patienterne, der ville kunne få en nemmere hverdag. Dertil kommer at hurtigere udskrivning fra hospitalerne medfører, at en del af de udgifter regionerne hidtil har afholdt, bliver overført til kommunerne, hvor hjemmeplejen får nye opgaver i takt med hurtigere udskrivning og udbredelse af telemedicinske løsninger.

SF foreslår derfor:

- Økonomistyringen på sundhedsområdet skal gennemgås med henblik på at fremme telemedicinske løsninger, der gør hverdagen for patienter bedre.
- Opgave- og byrdefordelingen mellem kommuner og regioner skal gennemgås med henblik på at skabe ressourcer til at understøtte telemedicinske løsninger i kommunerne.

2. En ny elektronisk infrastruktur for velfærds- og sundheds-teknologiske løsninger

Danmark har kæmpe eksportpotentialer i forhold til sundheds-it. Danske virksomheder vurderes til at være blandt de førende i verden, og verdensmarkedet er enormt. Således har alene USA proklameret, at de i de kommende år skal investere 105 mia. kr. i sundheds-it.

Problemet for danske virksomheder er, at de ikke kan referere til at samlet dansk

NY VÆKST – NYE JOB

hjemmemarked i forbindelse med eksport. På trods af mange års arbejde har regionerne ikke lagt sig fast på faste standarder. Det skader patientsikkerheden, giver unødige administrative byrder og skader så eksporten.

SF foreslår derfor:

- Det skal sikres, at den elektroniske kommunikation mellem kommuner, læger og sygehuse bliver forbedret ved at kommunerne følger MedComs standarder konsekvent.
- Regionernes arbejde med at samle patientjournaler og etablering af et nationalt patientindeks skal færdiggøres senest i 2012.
- Danmark skal i højere grad involvere sig aktivt i det internationale arbejde for udarbejdelse af standarder på velfærds- og sundhedsteknologiske område

3. Friere budgetrammer for kommuner og regioner

Kommuner og regioner skal kunne tænke mere langsigtet og kunne investere i nye og mere effektive velfærdsteknologiske løsninger. Dermed får de også rum til at kunne satse på udbud, der giver gevinst på længere sigt. Virksomhederne får med mere langvarige kontrakter bedre muligheder for at investere i produktudvikling.

SF foreslår derfor:

- Kommuner og regioner skal have flerårige budgetrammer.
- Kommuner og regioner skal kunne beholde effektivitetsgevinster.
- Kommuner og regioner skal kunne låne penge til investeringer, der kan føre til billigere drift, f.eks. inden for velfærdsteknologi.

4. Alle myndigheder skal udarbejde en innovationsstrategi

Kommuner og regioner skal samlet overveje, hvordan de kan forny deres service – også på tværs af forvaltningsområder. Det vil få dem til at kigge mere systematisk på, på hvilke områder, man med fordel kan gå i dialog med private virksomheder om opgaverne. For medarbejdere betyder forslaget, at innovationsprocessen bliver sat i system, og at de får mulighed for at komme med deres forslag til nye løsninger. De eksisterende virksomheder får den fordel, at de får en meget mere positivt afklaret offentlig modpart at spille sammen med.

- Alle offentlige myndigheder skal udarbejde en innovationsstrategi, hvor der tages stilling til:
 - På hvilke områder, institutionen skal igangsætte innovationsprojekter
 - På hvilke områder eksterne aktører, som fx virksomheder, med fordel kan

NY VÆKST – NYE JOB

- inddrages
- Hvordan ideer fra medarbejdere, brugere og virksomheder skal håndteres og prioriteres
- Hvordan brugere og medarbejdere inddrages i innovationsprojekter

5. Samlet innovationspulje for offentlig innovation og offentlig-privat samarbejde

For at fremme både ren offentlig innovation og offentlig-privat innovation med inddragelse af medarbejdere, brugere og virksomheder, foreslår SF, at:

- De eksisterende puljer til brugerdriven innovation, ABT og fornyelsesfonden skal lægges sammen med lignende puljer på Videnskabsministeriets område til én samlet pulje.

Det vil give en mere enkel indgang til det offentlige støttesystem for såvel offentlige institutioner som virksomheder. Samtidig skal en samlet pulje lukke de huller, der er i innovationskæden i dag. I dag er det for eksempel svært at få testet nye teknologier på det velfærdsteknologiske område.

6. Midler til nyudvikling af iværksættere og mindre virksomheder

De stadig mere centraliserede indkøb diskriminerer iværksættere og mindre virksomheder. For at fremme iværksættere og mindre virksomheders mulighed for at spille ind med nye ideer til udvikling af fx nye velfærdsteknologiske løsninger, foreslår SF, at:

- Frivillige indkøbssamarbejder på tværs offentlige myndigheder skal sætte 2 pct. af kontraktsummen af til projektkonkurrencer.

Projektkonkurrencerne skal udbydes tematiseret efter de modeller for Pre-Commercial Procurement, som EU har udarbejdet. Fordelen ved at projektkonkurrencerne laves i samarbejde med indkøbssamarbejderne er, at spredningseffekten for markedsmodne produkter og services vil blive større.

Forslaget vil betyde, at der sættes ca. 400 mio. kr. af om året til støtte til blandt andet nye projekter på det velfærdsteknologiske område.

7. Bedre muligheder for fællesselskaber med private aktører

Der kan være mange fordele, når offentlige og private virksomheder slår kompetencerne sammen i et nyt fælles selskab. Synergier mellem kommunale/regionale og private kompetencer kan bruges til at skabe nye vækstbrancher på velfærdsområder. Fælles

NY VÆKST – NYE JOB

selskaber mellem kommuner og private kan også føre til, at der bliver bedre mulighed for systemeksport af hele velfærds løsninger.

I dag tillader reglerne fællesselskaber, så længe den private aktør har aktiemajoriteten og mindre end 25 pct. af salget sker til andet end kommuner. Vi tror, at fælles selskaber vil blive mere attraktive for kommunerne, hvis den offentlige part ikke tvinges til at sælge sin andel, hvis det fælles selskab får succes på markedet.

- SF vil fjerne kravet om, at offentlige myndigheder skal sælge deres andel, hvis salget til andre end kommuner og regioner overstiger 25 pct.

8. Nationalt center for velfærdsteknologi.

Der er i dag mange forsøg på kommunalt og regionalt plan. Men spredningseffekten for de mange vellykkede forsøg er alt for ringe.

SF vil derfor sætte 35 mio.kr. årligt af til:

- Nationalt center for velfærdsteknologi skal etableres:
 - Centret skal være "single point of contact" for virksomheder, der vil finde offentlige samarbejdspartnere ift. udvikling af velfærds løsninger.
 - Centret skal koordinere et initiativ med Living labs – hvor der udvælges 5 innovationsbyer, der opretter Living labs. De har til formål at opstarte innovationsprocesser, der aktivt inddrage borgere og personale til at udvikle ny velfærdsteknologi. Byerne skal arbejde med at sikre enten effektiv ældrepleje, mere forebyggelse i hjemmet eller flere trygge ældreboliger. Københavns kommune har fx etableret Living Lab Sølund.

9. Regioner skal kunne samarbejde på tværs af sektorer.

Alle regioner har i dag igangsat projekter indenfor velfærds- og sundhedsteknologi. Men den stramme budgetbinding på de tre budgetområder sundhed, regional udvikling og det specialiserede område modvirker udvikling af tværsektorielle løsninger. Derudover kan regioner ikke skyde udviklingsmidler ind i selskaber, som regionen er medejer af, der er et konkret problem for det succesfulde "Laboratorium for Offentlig-privat innovation" i Syddanmark. Vi forslår derfor, at:

- Løsne op for den stramme budgetbinding mellem sundhed, regional udvikling og det specialiserede område.

NY VÆKST – NYE JOB

- Åbne op for at regionale udviklingsmidler kan skydes ind i samarbejder med private i fx OPS-projekter.

10. Bruge nyt sygehusbyggeri som løftestang for teknologiske løsninger

De nye sygehuse, som der er afsat 41,4 mia. kr. til kunne være en fantastisk showcase for det ypperste inden for sygehusbyggeri og velfærds- og sundhedsteknologi. Desværre giver de investeringsrammer, som regeringen har meldt ud ikke mulighed for at bruge de løsninger, der er optimale på det længere sigt, hvis man indregner både bygning og drift. Igen skaber regeringen ikke de optimale muligheder for udvikling.

Hvis regionerne får mulighed for at låne til projekter med længere perspektiv, vil de nuværende projekter kunne udvides med mere optimale logistiksystemer og diagnostisk udstyr, der kan reducere interne ventetider på hospitalerne og således spare dyre indlæggelsesdage.

SF foreslår derfor:

- Regionerne skal have mulighed for at udvide den maksimale byggeramme for de nye sygehuse ved at låne til projekter, der over en 10-årig periode kan tjene sig selv hjem.

Derudover skal det sikres, at de nye hospitaler lever op til de ypperste standarder med hensyn til energi, affald og spildevandshåndtering med henblik på at skabe udvikling i energi- og miljøteknologisektoren.

11. Handlingsplan for kliniske forsøg.

Også i forhold til medicinalbranchen halter rammevilkårene i Danmark. Den nye regionale opdeling og presset på hospitalernes drift som følge af behandlingsgaranti har medført, at Danmarks førerposition i forhold til kliniske forsøg er truet. Antallet af kliniske forsøg i Danmark er faldet med 27 pct. fra 2007 til 2009. Samtidig opruster landene omkring os. Kliniske forsøg er en forudsætning for, at dansk medicinalindustri til stadighed kan være international konkurrencedygtig og for, at store udenlandske medicinkoncerner har forskningscentre i Danmark. Da medicinalindustrien er den branche med den højeste værditilvækst pr. medarbejder er disse arbejdspladser erhvervspolitisk meget attraktive for Danmark. Der bør derfor hurtigst muligt iværksættes en handlingsplan, der kan sikre, at Danmark fortsat kan være et attraktivt sted at foretage kliniske forsøg. Det skal ske ved:

- En samlet indgang til kliniske forsøg i regionerne
- Udarbejdelse af en vejledning om bedre klinisk forskning

NY VÆKST – NYE JOB

- Fjerne unødige administrative byrder i forhold til kliniske forsøg
- Etablering af nationale forskernetværk inden for specifikke behandlingsområder

Sundheds- og velfærdspolitikken skal igen være en aktiv del af dansk vækstpolitik

Samlet vil disse forslag på sigt skabe vækst i beskæftigelsen. Verdensmarkedet for velfærds- og sundhedsteknologi er de seneste 10 år næsten tredoblet. Og alt tyder på, at vi de næste 10 år vil se en yderligere fordobling. Den voksende middelklasse i de nye vækstøkonomier, vil i stigende grad efterspørge velfærds- og sundhedsteknologiske løsninger.

Derudover vil det betyde, at vi vil få udviklet et betydeligt mere effektivt sundhedsvæsen med en mere hensigtsmæssig opgavefordeling mellem de forskellige niveauer, samt få skabt et grundlag for en bedre kvalitet i ældreplejen.

Vores forslag vil sikre bedre rammevilkår for erhvervslivet. Vi sikrer, at danske virksomheder vil få et referencemarked at sælge til. På den måde skaber vi mulighed for, at væksten i vores eksport af velfærds- og sundhedsteknologiske løsninger når op på niveauet på verdensmarkedet.

Vi vurderer, at vi med vores initiativer kan hæve væksten i eksporten til at kunne følge væksten på verdensmarkedet. Selv hvis vi anvender en meget forsigtig vurdering af, at væksten på verdensmarkedet vil være på 7 procent, så vil det betyde, at vi i 2020 vil have en eksport af velfærds- og sundhedsteknologi på 130 mia. kr. om året. Godt 70 mia. kr. mere end vi har i dag. Uden nye initiativer på området vil væksten i eksporten og eksportandelen alt andet lige forsætte med at falde, da vores virksomheder har brug for et innovativt hjemmemarked for at få succes på verdensmarkedet.

Når der tages højde for produktivitetsstigninger i branchen og den historiske jobudvikling i branchen vil en yderligere eksport på 70 mia. kr. i 2020 resultere i, at der bliver skabt mere end 15.000 nye private arbejdspladser indenfor velfærds- og sundhedsteknologi frem mod 2020.

50.000 NYE JOBS VED EN AMBITIØS SATSNING PÅ ENERGI OG KLIMAMÅLSÆTNINGERNE

SF vil gennem ambitiøs og fremrykket indsats med omlægning af vores energiforbrug skabe grundlag for mere end 50.000 nye arbejdspladser indenfor de kommende 10 år. Samtidig vil vi tage et ansvar for fremtidens klima og genopbygge Danmarks brand som grøn førernation.

Vores overordnede målsætning er at gøre Danmark helt fri for fossile brændsler inden 2050. Klimakommissionen har påvist, at det kan lade sig gøre uden de helt store merudgifter. Hvis man indregner de indtægter en ambitiøs satsning vil give erhvervsmæssigt, er det vores klare opfattelse, at der samfundsøkonomisk vil være et betydeligt overskud på det.

En ambitiøs satsning på energiområdet skal bygge på klare mål. SF har sammen med de resterende oppositionspartier opstillet følgende mål:

- Bruttoforbruget af energi skal reduceres med mindst 40 pct. inden 2050
- Fossil energi udfases skal helt fra el - og varmforsyningen inden 2035
- Fossil energi til transport skal udfases inden 2050
- El-systemets fleksibilitet skal udbygges, så vind kan blive den største energileverandør – også til transport
- Der skal etableres et forudsigeligt støtteprogram til klimavenlige energiteknologier
- Det skal være attraktivt at investere og vælge grønt.

Det vigtigste ud fra en vækstvinkel er, at der ud fra ovennævnte overordnede prioriteringer udarbejdes en forpligtende samlet handlingsplan for indsatsen i de kommende 10 år. Denne skal gennemføres på en sådan måde så den skaber maksimale muligheder for eksport af varer og serviceydelser med høj værditilvækst.

Der arbejder i dag mere end 80.000 mennesker i virksomheder som har forretningsområder inden for vedvarende energi og andre løsninger, der giver reduceret udledning af drivhusgasser, fx via et reduceret energiforbrug i forbindelse med forbrug eller produktion¹.

Danske virksomheder, der beskæftigede sig med energiteknologi, eksporterede i 2008 for knap 66 mia. kr. svarende til ca. 11 pct. af den samlede danske vareeksport. Eksporten af

¹ Kortlægning af miljøteknologiske virksomheder i Danmark, Fora, marts 2009

NY VÆKST – NYE JOB

energiteknologi er vokset med 107 pct. mere end den samlede vareeksport fra 1999 til 2008. Danmark er førende i EU inden for eksport af områder som vindmøllekomponenter, pumper og kompressorer, opvarmning og nedkøling samt varmeisoleringsmaterialer.²

Flere og flere lande globalt satser på energiområdet som fremtidens vækstmarked. De danske rammevilkår for energivirksomhederne skal konstant optimeres, for at vi kan fastholde vores førerposition.

SF's handlingsplan for de næste 10 år.

Planen udarbejdes på baggrund af oppositionens overordnede energistrategi og ud fra tankegangen om at gøre Danmark til det førende test og demonstrationsland for vedvarende energi, energibesparelser og intelligente net. Vægten skal lægges på at forstærke eksisterende styrkeområder og give øgede muligheder for at styrke eksporten af varer og viden med høj værditilvækst. Dermed vil Danmark i højere grad kunne tiltrække udenlandske investorer og firmaer på hele energiområdet. Derfor skal der være en omfattende og aktiv dansk indsats i EU. Ved at fastsætte standarder på tværs af EU får danske virksomheder større sikkerhed når de udvikler nye produkter og et større marked at eksportere til. Den meget massive satsning på produktion af vedvarende energi kan også føre til mere permanent satsning på eksport af grøn el i takt med udbygningen af et fælles elmarked i Europa.

SF forslag:

1. Etablering af et partnerskab mellem det offentlige, virksomheder i branchen samt forskningsinstitutioner

Samspelet mellem de tre områder er helt afgørende for, om det kan lykkes at lave et ekstra hurtigt løft på hele området. Der er behov for at sikre løbende input til handlingsplanen og prioriteringer for at sikre fuld udnyttelse af nye muligheder. Fokus skal være at bidrage til at udvikle langsigtede grønne erhvervsudviklingsstrategier. Partnerskabet på energiområdet kan således opdeles på de forskellige satsningsområder og følger i øvrigt SF's generelle model for forstærket samarbejde.

2. Energibesparelser i bygningsmassen

Danmark har gennem en ambitiøs energipolitik i forbindelse med 70'ernes energikrise opbygget en erhvervsmæssig styrkeposition inden for energibesparelser. Der er udviklet

² Afsnit bygger på Grøn Vækst – analyse af dansk cleantech, Vækstforum, Regeringen, 2010

NY VÆKST – NYE JOB

globalt førende virksomheder som Danfoss, Rockwool, Velux mv.

I de senere år vi blevet overhalet af blandt andet Østrig og Tyskland, når det gælder ambitionsniveauet for energibesparelser og lavenergi-huse. Det har betydet at vi ikke længere har samme position på verdensmarkedet. Det skyldes at hjemmemarkedet ofte er afgørende for virksomheders udvikling – og for hvor de vælger at lægge nye produktionsfaciliteter. Derfor er det vigtigt, at vi hurtigt får hævet ambitionsniveauet i forhold til energibesparelser. Vi foreslår derfor:

- Beregninger vedr. rentabilitet skal regnes i totaløkonomi med en diskonteringsrente på 3-3,5 pct. og med indregning af stigning i brændstofpriserne
- Kommuner og regioner skal have fuld låneadgang til rentable energiinvesteringer
- Fremme af energibesparelser i boliger ved:
 - At pålægge energiselskaberne en yderligere spareforpligtelse målrettet mod renoveringer af boliger
 - Udbredelse og udvikling af ESCO-modeller
 - Forhandlinger med pengeinstitutterne om at tilbyde energilån – også hos boligejere, hvor der ikke er plads i friværdien.
- Fremrykning af lavenergi-klassen 1 standarden for nybyggeri til 2013
- Kravene i standarden for lavenergi-klassen 2020 fremrykkes
- Renoverings- og tilbygningskravet i bygningsreglementet strammes så rentabilitetskravet ændres jf. ovenstående.
- Der sikres fair konkurrenceforhold gennem stikprøvekontrol af om byggestandarder følges, samt på energimærker på boliger
- Permanentgørelse af Videncenter for energibesparelser i bygninger

3. Energibesparelser i erhvervslivet

Danske virksomheder er meget energieffektive og har også samlet en lavere energiudgift i pct. af den samlede produktionsudgift i forhold til deres udenlandske konkurrenter³. Energistyrelsens evaluering af energispareaktiviteter fra 2008 viste, at der stadig er betydelige potentialer for rentable energibesparelser og -effektiviseringer i dansk erhvervsliv.⁴ Samtidig viser de hidtidige erfaringer, at de mest omkostningseffektive besparelser opnås i industrien. Så der er flere gode grunde til fortsat at skabe incitament for virksomhederne til at gennemføre energibesparelser. SF vil derfor indføre:

- Et klimafradrag med en værdi på 1 mia. kr. årligt til virksomheder, der

³ DIs Globaliseringsredegørelse 2010

⁴ ”En vej til flere og billigere energibesparelser” Evaluering af samtlige danske energispareaktiviteter. Udarbejdet af Ea Energianalyse, Niras, RUC og 4-Fact for Energistyrelsen, december 2008

NY VÆKST – NYE JOB

investerer i energibesparelser, der har en tilbagebetalingstid på mere end 4-5 år. Pengene kan alternativt helt eller delvist ydes som tilskud. Virksomheder med gratis energikvoter skal medfinansierer ved at afgive kvoter til staten.

4. Udbygning af vindkraft

Den største erhvervsmæssige succes på energiområdet til dato har været vindmøllesektoren. Sektoren har skabt mere end 40.000 nye arbejdspladser i Danmark og har været hjørnестenen i udbygningen af den vedvarende energi i Danmark. Flere lande og internationale koncerner har fået øje på det erhvervsmæssige potentiale i vindmøller. Udbygningen i Danmark har været sat i stå, og danske virksomheder har flyttet arbejdspladser uden for landets grænser. Den globale konkurrence er blevet ganske hård, hvorfor der her er et akut behov for at lave en langsigtet national strategi for branchens udvikling. Vi har dog stadig et unikt kompetencemiljø i forhold til vindenergi, hvor det er afgørende, at vi fortsat kan være i spidsen med forskning og udvikling og dermed sikre mulighed for produktion af de nyeste produkter indenfor vindmølleområdet. På den måde skal vi også kunne tiltrække internationale virksomheder og forskere. Kompetenceområde skal udvikles og udbygges i de kommende år. SF foreslår derfor:

- Der etableres et særligt partnerskab mellem det offentlige, industrien og forskningen for at fremtidssikre vindenergiområdet.
- Det er et delmål, at ca. 50 pct. af det nuværende elforbrug skal komme fra vind i 2020.
- Der udarbejdes en national strategi for udbygning med havvindmøller over de næste 10-15 år, hvor havvind skal blive en gradvist større bidragsyder til den samlede vindkapacitet. Det er en del af strategien, at prisen på havvind skal nedbringes væsentligt og at Danmark skal fastholde og udvikle sin position som førende på havmølleområdet, hvorfor der løbende skal stilles krav til implementering af nye innovative løsninger
- Muligheden for medejerskab til land- og havmøller udvides – det vil bl.a. være relevant at have lokalt ejerskab til havmøller med kystnær placering – vi forventer også at det kan være med til at nedbringe prisen.
- Der skal hurtigt muligt arrangeres besøg på højt niveau hos vindfirmaer i andre lande med henblik på at de også placerer aktiviteter i Danmark.

5. Udvikling biogasområdet

Også på biogasområdet har danske virksomheder gode kompetencer at byde ind med, der blandt andet kan sikre jobs i yderområderne, og endelig har biogassen mange miljø-, klima-

NY VÆKST – NYE JOB

og energi-synergier.

Vi skal se på biogassen, som vi gjorde det med naturgassen i sin tid. Der er behov for en samlet national satsning på dette område, hvor vi har store mængder råstoffer som gylle, slam, husholdningsaffald, industriaffald mv. Vi skal satse på store anlæg, der er tilpasset de kommende års centralisering i landbruget, dvs. store biogasanlæg, der leverer til mellemstore decentrale kraftvarmeværker. På sigt kan der også blive tale om at bruge biogas i transportsektoren, men her bør vi starte med at få olie ud af de tunge transporter til fordel for naturgas.

Biogasområdet kan blive det næste store erhvervseventyr, hvis vi i stedet satser på større anlæg, der ud over at forsyne lokale kraftvarmeværker også kan transformere gassen, så den kan bruges til transportformål. SF foreslår derfor:

- Udbud af et antal store demonstrations biogasanlæg med krav om nye teknologier til genbrug af fosfor.
- De decentrale kraftvarmeværker pålægges aftagepligt – ligesom vi gjorde med naturgassen. Det kobles evt. med en garanti for, at de får priskompensation, hvis et politisk flertal skulle finde på at åbne op for at give adgang til at anvende biomasse til ren varmeproduktion
- Den nuværende kommunegaranti erstattes med en statsgaranti eller en 50-50 ordning, så det ikke kun bliver et kommunalt ansvar at garantere.

6. Mere værdi fra vores affald

Ny dansk miljøteknologi gør det muligt at udnytte forbrændingsegnet affald langt bedre end i dag. Ved enzymatisk forbehandling af affaldet kan man skille den organiske del fra den uorganiske del af affaldet uden at affaldet er sorteret ved kilden. Det giver en række forretningsmæssige og miljømæssige fordele. Den organiske del af affaldet kan bruges til at producere såvel biogas som gødning, derudover kan næringsstoffer fra det organiske affald udvindes, mens metal og glas kan genbruges.

Teknologier der kan omdanne affald til ressourcer, vil blive meget efterspurgt på globalt plan, hvor stigende affaldsmængder fortsat deponeres på lossepladser med store miljømæssige problemer til følge. SF foreslår derfor:

- En strategi for udfasning af forbrænding af affald til fordel for forgasning, hvor der samtidig lægges vægt på nyttiggørelse af affaldets indhold af begrænsede ressourcer som fosfor. I strategien skal der tages stilling til, hvordan der hurtigst muligt kan etableres fuldskalaforsøg på området.

NY VÆKST – NYE JOB

7. Fjernvarme

Fjernvarmeforsyningen skal udvides til at dække en større del af opvarmningen af boliger, institutioner og erhverv. Resten forsynes individuelt, primært med varmepumper.

Samtidigt skal fjernvarmen frigøres fra fossile brændsler der erstattes med biogas, solvarme, geotermi og biomasse.

Rammerne for udbredelsen af fjernvarmenettet og omstillingen til grøn varme fastlægges af Folketinget i samarbejde med kommunerne. Der er et meget stort globalt marked for fjernvarme. Videreudbygning af fjernvarme i Danmark kan derfor skabe grobund for mange arbejdspladser og store eksportindtægter.

SF vil foreslå, at:

- Lokal varmeplanlægning skal løbende og med slutdato senest 2015 fastlægges, hvor der skal være fjernvarmeforsyning i Danmark. Dette skal implementeres inden 2025.

8. Anden generations bioethanol

Danmark har en erhvervsmæssig styrkeposition i forhold til enzymer til produktion af bioethanol produceret på halm. Bioethanol vil ligesom biogas kunne understøtte beskæftigelsesudviklingen i Danmarks udkantsområder.

Der er opført mindre demonstrationsanlæg flere steder i landet, men for at komme videre er der brug for etablering af to fuldskalaanlæg. Disse anlæg vil ikke være markedsøkonomiske rentable, og derfor er der brug for støtte. I takt med stigende oliepriser og udvikling af teknologien forventes det, at yderligere anlæg vil blive markedsøkonomisk rentable. Der er i Danmark basis for en håndfuld fuldskalaanlæg – disse vil tilsammen bruge op mod 1,5 mio. tons halm årligt svarende til en forsigtig vurdering af mængden af overskudshalm i Danmark. Der vil også være basis for en betydelig eksport af teknologien. SF foreslår derfor:

- I den udstrækning, hvor der kan opnås EU støtte til et eller to bioethanolanlæg (under ordningen om innovative VE-løsninger) dækker staten de 50%'s medfinansiering.

NY VÆKST – NYE JOB

- Vi vil i EU arbejde for, at landene selv kan stille krav om, at der kun iblandes 2. generations bioethanol

9. Etablering af et intelligent el-system

Det er en del af vores grønne strategi, at vi i stigende grad skal bruge el fra vind og andre VE-kilder til varme (varmepumper) og transport (elbiler). Derfor skal el-infrastrukturen udbygges. Med en stor andel vindenergi er det vigtigt, at udbygningen sker "intelligent". Det intelligente el-net kaldes populært for Smart Grid.

Der er stor international fokus på Smart Grid. Smart Grid er en kritisk teknologi for en økonomisk effektiv opfyldelse af de klima- og energipolitiske mål i hele verden, og således et af de prioriterede teknologisatsningsområder i EU. Danmark kan opnå mange erhvervsmæssige fordele ved at gå foran på dette område.

Der skal udvikles mange nye innovative løsninger, hvor danske virksomheder kan komme først på verdensmarkedet, hvis vi er først med et intelligent el-system. Udover udsigten til et nyt eksporteventyr for intelligente apparater og styringssystemer vil etablering af Smart Grid over en 15-årig periode have en beskæftigelseseffekt på ca. 1.000 personer⁵. De investeringer, der skal foretages af netselskaberne, finansieres via netselskabernes indtægtsrammeregulering og vil således ikke belaste statsfinansierne. For at fremme etableringen af Smart Grid i Danmark, foreslår SF at:

- Netselskaberne skal indføre tarifysystemer, som skaber incitamenter til fleksibilitet
- Danmark går foran i fastsættelse af ambitiøse standarder for kommunikations- og datamodeller med henblik på at vi kan påvirke de internationale standarder
- I forbindelse med udbygningen med større havmølleparker skal der etableres transmissionsforbindelser til andre lande, hvor dette er relevant – for eksempel i forbindelse med at Kriegers Flak, Nordsøen og Østersøen skal gøres til store havmølleområder

10. Brændselcelleteknologi

Sideløbende med at vi udbygger elsystemets fleksibilitet – og dermed lagringsmulighederne,

⁵ Dansk Energi

NY VÆKST – NYE JOB

skal der arbejdes med andre muligheder for at lagre energi. Det kan være ved at anvende brint eller andre syntetiske brændsler som lagringsteknologi, der hvor man ikke kan anvende el'en fleksibelt, f.eks. ved produktion af metanol til transportsektoren.

Vi har som foregangsland på vindområdet gode forudsætninger for at komme på forkant med dette forretningsområde, som må forventes at vokse eksplosivt de kommende år, hvor de vedvarende og mindre fleksible energiformer vinder indpas over hele verden. På brint og brændselscelleområdet vurderes det, at markedsstørrelsen på verdensplan alene inden for minikraftvarmeanlæg vil blive på 2-4 GW installeret kapacitet pr.

år svarende til en årlig omsætning på 15-30 milliarder DKK. I Danmark vurderer de involverede virksomheder, at de vil få en markant jobforøgelse, samt at deres eksportandel vil overstige 90 % af produktionen⁶.

SF foreslår, at:

- Der udarbejdes en strategi for udvikling af lagringsteknologier, herunder en delstrategi for udvikling af minikraftvarmeanlæg.

11. Mere forskning, udvikling og demonstration

Flere lande har sat øget deres forskningsindsats i forhold til energiområdet, da de kan se at det er et globalt vækstområde. Den nuværende regering har med genopretningspakken slækket ambitionsniveauet i forhold til den fremtidige forsknings- og udviklingsindsats i Danmark. Det er den helt forkerte vej at gå i forhold til at Danmark fortsat kan have en førerposition på det globalt voksende marked for energiteknologi og – løsninger.

Vi har i vores finanslovudspil, derfor foreslået at rulle de besparelser på forskningsområdet tilbage, som regeringen har planlagt med genopretningspakken. Det vil give godt 2 mia. kr. mere i samlede forskningsmidler i 2013. For at styrke forskningen foreslår SF, at:

- Energiteknologisk Udviklings- og Demonstrationsprogram, EUDP permanentgøres, således at der fortsat sættes 350 mio. kr. af årligt.
- Ambitionsniveauet for forskning og udvikling på energiområdet hæves fra 1 mia. kr. om året til 1,5 mia. kr. om året
- Det offentlige skal i dets indkøbspolitik i højere grad efterspørge nye energiteknologiske løsninger og virke som demonstratorium. Indkøbspolitikken ændres, så der i højere grad kigges på totale

⁶ Dansk strategi for udvikling af SOFC-brændselsceller 2010 – 2020, Partnerskabet for Brint og Brændselsceller i Danmark, juni 2010

NY VÆKST – NYE JOB

levetidsomkostninger end på indkøbs- og opførelsespris.

- Danmark arbejder for, at danske styrkepositioner inden for energieffektiviseringer i forbindelse med udmøntningen af EU's 8. rammeprogram for forskning.

12. Internationalt arbejde

Danmark skal forstærke indsatsen for, at der internationalt laves forpligtende aftaler om reduktioner af udledning af drivhusgasser. Det vil være til stor fordel for hele det danske erhvervsliv fordi Danmark har en styrkeposition på området og fordi det markant vil øge mulighederne for at skabe nye klima - og energiarbejdspladser.

Derudover vil danske virksomheder have fordel af, at EU strammer sin CO2-reduktionsmålsætning og at der lægges en bund under kvoteprisen.

Internationale standarder og normer på energiområdet kan være en stor fordel for danske energivirksomheder. Det gælder fx i forhold til energimærkning af produkter og fælles EU-normer i forhold til bilindustrien.

SF foreslår:

- Danmark skal gå foran i reduktionsmål på klimaområdet
- Danmark skal arbejde for, at der lægges en bund under kvoteprisen i EU og aktivt bidrage i udviklingen af EU's energipolitikker.
- Danmark skal i EU-regi gå aktivt ind i arbejde for fælles normer og standarder på energiområdet.

Samlet beskæftigelsespotentiale

Flere er kommet med bud på, hvad en ambitiøs satsning på energiområdet kunne skabe af nye arbejdspladser. Ingeniørforeningen i Danmark har for eksempel regnet sig frem til, at en ambitiøs satsning på området kan skabe 200.000 nye arbejdspladser.

Vi har valgt at tage udgangspunkt i det seneste bud på beskæftigelseseffekterne af en ambitiøs satsning på energiområdet. Den er blandt andet udarbejdet for Beskæftigelsesministeriets enhed Job og Kompetencer i Øresundsregionen af konsulentvirksomheden Fliess og Brøndum.

NY VÆKST – NYE JOB

De har på baggrund af en spørgeskemaundersøgelse blandt 525 virksomheder – såvel energivirksomheder som store energiudledende virksomheder – undersøgt, hvilke forventninger virksomhederne har til beskæftigelsen frem mod 2020. De har spurgt til to scenarier. Scenarie 1 hvor virksomhederne bedes tage udgangspunkt i de eksisterende energi- og klimapolitiske målsætninger og scenarie 2, hvor ambitionerne tilpasses klimakommissionens anbefalinger.

Undersøgelser viser, at der i Østdanmark vil blive skabt godt 10.000 nye cleantechjobs frem mod 2020 med de nuværende ambitioner på energiområdet, mens der vil blive skabt 35.000 nye cleantechjobs ved at følge klimakommissionens anbefalinger.

Det vil sige, at en mere ambitiøs klimapolitik alene øst for Storebælt vil kunne skabe 25.000 nye cleantechjobs frem mod år 2020. Da cleantechbranchen vest for Storebælt er lige så stor, som den er øst for Storebælt må man forvente, at den samlede jobskabelse vil lige betydelig over. Vi vurderer derfor den samlede jobskabelse til 50.000 arbejdspladser, da virksomhederne ofte er vel optimistiske i sådanne undersøgelser.

NY VÆKST – NYE JOB

VAND – DET NYE VINDEVENTYR

SF foreslår et udviklings- og demonstrationsprogram for vandteknologi og know-how – det vil skabe grundlag for 9.500 nye arbejdspladser og blive et nyt eksporteventyr.

Mangel på vand og stigende behov for rensning af vand er en af de allerstørste udfordringer, menneskeheden står overfor. Allerede i dag bruger man mange steder af vandreserverne (grundvand mv.).

I takt med at der kommer flere mennesker på kloden de næste 40 år, vil efterspørgslen på vand stige. Derudover vil klimaforandringerne forstærke vandproblemerne mange steder på kloden – ikke mindst i de fattigste lande.

Alt dette gør, at vand helt uden tvivl bliver et af de kommende års helt store indsats- og erhvervsområder. Globalt omsætter vandindustrien for 2000 mia. kr. årligt, hvoraf knap halvdelen er vandinvesteringer. Langt størstedelen finder sted i nyligt industrialiserede lande og ulande. Markedet vokser med 6-8 % om året.

Danmark har mulighed for at skabe et nyt erhvervs- og eksporteventyr på vandområdet, hvis de politiske rammevilkår er de rigtige.

Danmark har i dag en stærk vandsektor som følge af, at vi var ambitiøse på miljøområdet, og gik foran, da vi i 90'erne vedtog vandmiljøhandlingsplanerne.

Danske virksomheder har derfor i dag et godt udgangspunkt for at skabe eksport og beskæftigelse på vandområdet. De står i dag stærkt og har særlige muligheder på en række områder - især:

- Udstyrsområdet (pumper, beluftere, automatisering)
- Avanceret vandbehandling/vandrensning (fx svømmebadsteknologi, membranrensning, vandbesparende procesteknologier mm)
- IKT, monitorering, hurtigmetoder og on-line sensorer (fx kortlægning af grundvandsressourcer, modellering, sensorer til mikroforureninger)
- Integreerede systemløsninger
- Forvaltningsstøtte (forvaltning under klimausikkerhed, beslutningsstøtteværktøjer)

Hvis vi skal bevare vores forspring på vandområdet, og bruge det til at skabe nye arbejdspladser, er der behov for, at vi igen får en mere ambitiøs vandpolitik i Danmark, der kan drive teknologiudviklingen frem. Det kræver offentlig medfinansiering af udvikling,

NY VÆKST – NYE JOB

demonstration og markedsmodning af nye vandteknologier samt nødvendige testfaciliteter. Desuden skal forskningen på området styrkes gennem en ambitiøs forskningsindsats.

En ambitiøs vandpolitik vil udover at skabe arbejdspladser og eksportindtægter også være til fordel for Danmark og danskerne i form af renere natur, bedre sundhed, bedre og sikrere drikkevand og et land, der er forberedt til et forandret klima.

Vandpolitikken har også en vigtig ulandsvinkel. Et af de største problemer, der truer verdens fattigste, er vandmangel – både til landbrug og husholdninger. Manglende sanitet er i forvejen et enormt sundhedsproblem i ulandene. Udvikling og billiggørelse af teknologiske løsninger vil således også give mulighed for at forbedre forholdene for mange fattige. Fx kan decentral spildevandsrensning kombineret med genbrug af rensset spildevand til vanding være med til at afhjælpe vandmangel i ulande.

SF har følgende forslag til at skabe ny vækst på vandområdet:

1. National vand-strategi

Strategien skal styre den danske satsning på vand, både for udvikling, test, demonstration, markedsmodning, finansiering og eksportfremme. Strategien skal bygge på en grundig analyse af de nationale og globale miljø- og forsyningsudfordringer, markedspotentialer, danske styrkepositioner på vandområdet samt muligheden for at skabe efterspørgsel via en innovativ offentlig indkøbspolitik og -regulering.

I forbindelse med formuleringen af en strategi skal der genetableres et konstruktivt og tæt samarbejde mellem myndigheder og virksomheder. I de senere år har miljømyndighederne trukket sig ud af deltagelse i større udviklingsarbejder på miljøområdet. Det har ifølge virksomhederne ført til, at det bliver stadig sværere at få implementeret resultater af forsøgs- og udviklingsprojekter i lovgivningen. SF foreslår derfor, at:

- Der etableres et partnerskab mellem offentlige myndigheder, miljøorganisationer og virksomheder på vandområdet, der skal udarbejde en national vand-strategi.
- Miljømyndighederne sikres ressourcer til at deltage i centrale forsøgs- og udviklingsprojekter.

2. Udarbejdelse af handlingsplan for klimatilpasning.

Danmark har stor kompetence inden for intelligent kortlægning, styring, regulering og overvågning af vand. Borgerne har krav på at vide, hvad den aktuelle og fremtidige risiko for oversvømmelser er. Teknologi til risikokortlægning har også stort eksportpotentiale. Oversvømmelsesrisiko fra de danske afløbssystemer skal forvaltes i overensstemmelse med EU's oversvømmelsesdirektiv. SF foreslår på den baggrund, at:

NY VÆKST – NYE JOB

- Der udarbejdes en risikovurdering og sårbarhedskortlægning af hele Danmark
- Der stilles krav til kommunerne om udarbejdelse af en konkret handlingsplan for klimatilpasning herunder beredskabsplaner og regnvandsplaner
- Udvikling af planlægningsredskaber til brug ved klimatilpasningstiltag i kommunerne
- Der udarbejdes en webportal, der let og tydeligt fremstiller sårbarhedskortlægningen for borgere og virksomheder og erhverv
- Klimatilpasning indarbejdes i vand- og naturplaner
- Klimatilpasning indarbejdes i øvrig planlægning og lovgivning, især planlov og kystbeskyttelseslov
- Investeringer og vedligeholdelse skal have et løft. Selve kloakinvesteringerne er brugerfinansieret, men der er behov for investeringer i afløbsanlæg og til sikring af bygninger og veje. Samtidig vil de ekstra investeringer sikre øget beskæftigelse. S og SF afsætter i vores fælles finanslovsudspil i alt 5 mia.kr. til lån til energirenoveringer og klimatilpasninger i 2011.

3. Vandplanerne

Forureningen fra kvælstof og fosfor fra landbrugsproduktionen er et af Danmarks største miljøproblemer. Løsningen handler om en sikker gennemførelse af EU's vandrammedirektiv og vandplanerne skal sikre, at Danmark kan leve op til EU's Vandramme-direktiv i 2015. Vandplanerne skal sikre at søer, vandløb, kystvande og grundvandsforekomster generelt opfylder miljømålet om god økologisk tilstand inden år 2015.

Hvis vi fortsat skal have en førerposition på vandområdet, skal det sikres, at vandplanerne ikke forsinkes yderligere. Når planerne er vedtaget, skal det klart fremgå i hvilken takt de tænkes gennemført. I dag lever vi langt fra op til kravene i EU's vandrammedirektiv. Dansk vandresurseforvaltning har brug for et kraftigt kvalitetsløft. Det er en forudsætning for, at vi kan skabe eksport og beskæftigelse på området. SF foreslår derfor, at:

- En sikker vandplan og -implementering med overholdelse indenfor vandrammedirektivets tidsfrister - i 2015 - 2022 og 2022-27.
- En plan for udvikling og udbredelse af innovative løsninger, herunder fosforrensning, mini vådområder og fokus på forureningen fra dræn.

4. Decentral spildevandsrensning

I dag er der et stort antal ejendomme på landet, hvor spildevandet ikke renses ordentligt, heraf 82.000 som ifølge en over ti år gammel aftale skal have etableret rensning af deres

NY VÆKST – NYE JOB

spildevand senest i 2012. Det vil ikke blive nået, men der skal sættes gang i indsatsen.

Der vil uden tvivl ske en betydelig teknologisk udvikling på decentral spildevandsrensning, og eksportmulighederne er enorme, fordi det kan forventes at mange af de lande, der er på vej frem økonomisk i højere grad vil vælge decentrale spildevandsløsninger – ikke mindst netop på grund af denne teknologiske udvikling, der også vil billiggøre decentrale anlæg.

Vandafledningsafgiften (som ikke er en afgift i betydningen "skat", men en brugerbetaling) er i dag indrettet så borgerne og virksomheder, der udleder urensset spildevand, slipper billigere end borgere, der udleder til rensningsanlæg. Det strider mod princippet om at forureneren betaler. Derfor foreslår SF, at:

- Vandafledningsafgiften omlægges i kommunerne gradvist frem til 2020, sådan at en stigende del af afgiften afregnes efter, hvor meget man forurener.
- Det undersøges, om vandselskaberne skal have mulighed for at yde tilskud til sådanne anlæg i en overgangsperiode for at sætte skub i etableringen af nye anlæg.

5. Skærpede krav til forrensning og rensning af spildevand

Det bliver fremover nødvendigt at stille krav til spildevand fra særlige forureningskilder, før det løber til rensningsanlægget. Forrensning af spildevand kan forhindre vandforurening med stoffer, som rensningsanlægget ikke kan nedbryde, og som derfor enten forurener spildevandsslammet eller vandmiljøet

Spildevandsslammet bliver en vigtig ressource i forhold til energiudnyttelse og fosforinventering. Der er også på dette område et stort globalt potentiale i forhold til eksport. SF foreslår på den baggrund, at:

- Vandafledningsafgiften søges i det omfang, det er praktisk muligt gradvist justeret og differentieret, således at tilskyndelsen til at forrense for problematiske stoffer øges, mens der samtidig ydes rabat til stoffer, der spiller en positiv rolle i spildevandsbehandlingen. Der er i dag visse muligheder for at differentiere, men de benyttes ikke i særlig vid udstrækning.
- Kravene til kvaliteten (renheden) af vand fra spildevandsanlæg skal skærpes gradvist – dvs. der skal stilles krav om bedre og "grundigere" rensning.
- Teknologien demonstreres ved, at der i forbindelse med de nye supersygehuse stilles krav om rensning af hospitalsspildevand for medicinrester, bakterier, vira og miljøfremmede stoffer (kræftmedicin, cytostatika o. lign.). Merudgiften vil formentlig være begrænset til omkring 20 mio. kr. pr. sygehus såfremt løsningen etableres i forbindelse med byggeriet af sygehuse.

6. Revidering af drikkevandshandlingsplanen

Der har i Danmark i de senere år været flere skandaler med forurenede drikkevand.

NY VÆKST – NYE JOB

Forurening af drikkevandet opdages typisk flere dage efter forureningen er påbegyndt. Det gør borgerne urolige. Dertil kommer, at kostbart drikkevand går tabt som følge af læk eller brud på vandrør.

Der er derfor brug for teknologiudvikling, demonstration og hjemmemarked for sensorer til operationel overvågning fx måling af bakterier i vandværker, så forureninger afsløres med det samme, samt til trykstyring af rør, som led i en indsats for at begrænse tab af vand etc. Danmark er teknologisk langt fremme på dette område og specielt begrænsning af vandtab har stort eksportpotentiale, fordi der i nogle lande i dag sker tab af op til halvdelen af det vand, som vil blive mere og mere knapt.

SF foreslår derfor, at:

- Drikkevandshandlingsplanen revideres, så der som minimum indføres dokumenteret drikkevandssikkerhed

7. Forskning, udvikling og finansiering

Der er brug for at prioritere midler til forskning, udvikling og demonstration i vand og klimatilpasning. Regeringen har med Finansloven for 2011 fjernet eller skåret markant i bevillingerne til forskning i klimatilpasning.

SF har sammen med S foreslået at der afsættes 150 mio. kr. i 2011 og derefter 200 mio. kr. årligt til et miljø udviklings- og demonstrationsprogram (MUDP) finansieret af en omlægning af erhvervsstøtten.

SF foreslår, at:

- Halvdelen af de afsatte penge til MUDP bruges på vandområdet, og dermed vil de sammen med de 20 mio.kr. som er afsat til vandfonden blive til et vandudviklings- og demonstrationsprogram (VUDP). Alle disse midler administreres som en ordning.
- At der i forbindelse med VUDP åbnes op for, at demonstrationsanlæg med dansk teknologi kan bygges i udlandet – særligt i u-lande, hvor markedet for den senere eksport ofte vil ligge
- At der af de ordinære forskningsmidler sættes 50 mio. kr. af årligt til strategisk forskning på klimatilpasningsområdet

8. Proaktiv deltagelse i international miljøregulering

Danmark har med en erhvervsmæssig styrkeposition på miljøområdet stor erhvervspolitisk interesse i at deltage meget aktivt i formulering af den internationale miljøregulering.

Ved deltagelse i den internationale formulering af standarder mv. kan vi sikre, dels at danske standarder vinder indpas, dels at dansk miljøregulering fortsat er et skridt foran – og på den måde sikre danske virksomheder en konkurrencemæssig fordel.

SF foreslår derfor, at:

NY VÆKST – NYE JOB

- Ministerier og styrelser igen sikres tilstrækkelige ressourcer til, at Danmark kan deltage proaktivt i den internationale miljøregulering.

9. Erhvervspotentiale

Vandområdet er en af Danmarks ofte oversete erhvervssucceser. Danmarks styrkeposition på området udspringer af en ambitiøs statslig regulering på området med vandmiljøplanerne i 90'erne.

Der er godt 200 virksomheder, der beskæftiger sig med vand. De beskæftiger samlet 35.000 personer i Danmark. Deres omsætning er på mere end 30 mia. kr., hvoraf mere end halvdelen eksporteres. Vandområdet er det område blandt de miljøteknologiske virksomheder, hvor væksten i eksporten har været størst de seneste år. Den har været på 9 pct. om året i årene 2001-2006⁷

Med initiativerne i dette udspil forventer vi, at danske virksomheder på vandområdet kan holde fast i deres udbygning af markedsandele på verdensmarkedet.

En vækst på 9 pct. de kommende 10 år vil betyde, at eksporten vil stige til 35 mia. kr. i 2020 opgjort i 2008-priser. Virksomheder på vandområdet har i 2001-2006 haft en årlig vækst i produktiviteten på godt 5 pct. Hvis også produktivitetsvæksten fastholdes vil vi kunne forvente en årlig stigning i antallet af beskæftigede med eksportaktiviteter på godt 4 pct. pr. år. Det vil betyde, at der i 2020 vil blive skabt godt 8.500 flere arbejdspladser i vandvirksomhederne.

Dertil kommer større anlægsopgaver i Danmark i forbindelse med klimatilpasning og etablering af decentrale spildevandsanlæg vil skabe minimum 1.000 nye grønne jobs om året i Danmark de kommende 10 år. Ikke mindst klimatilpasning må forventes at skabe mange arbejdspladser med etablering af anlæg

⁷ Kilde: FORA - kortlægning af miljøteknologiske virksomheder i Danmark, marts 2009